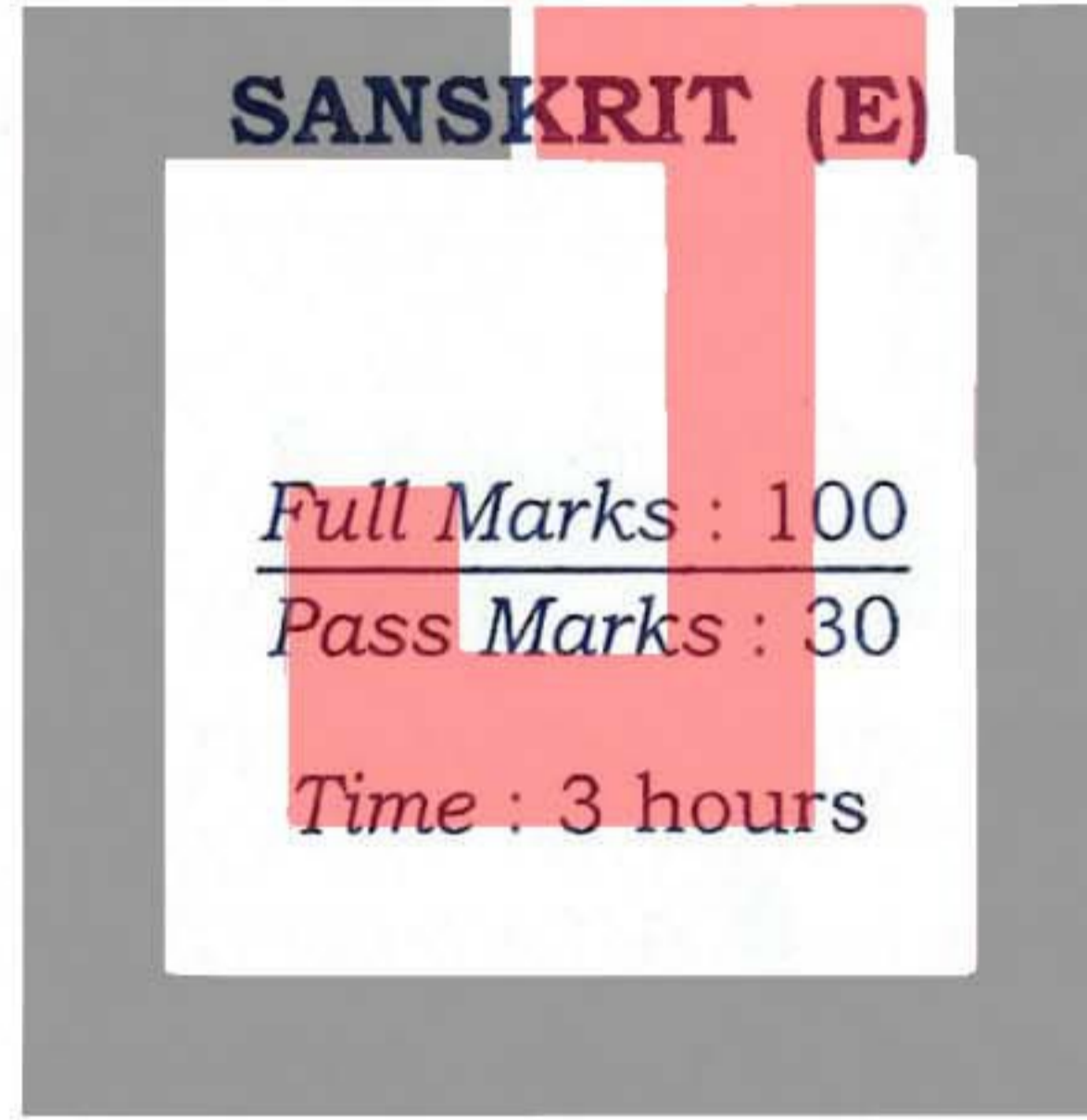

Total No. of Printed Pages—11

Subject Code : 27

B18-SX (E)
(EN/AS/BN)

2018

Downloaded from JobAssam.in

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

70

1. Translate the following passages :

4×4=16

তলৰ অনুচ্ছেদকেইটা অনুবাদ কৰা :

নীচৰ অনুচ্ছেদগুলো অনুবাদ কৰো :

(a) कस्मिंश्चित् नगरे चन्द्रो नाम भूपतिः प्रतिवसति स्म। तस्य पुत्रा वानरक्रीडारता वानरयूथं नित्यमेव अनेकभोजनभक्ष्यादिभिः पुष्टिं नयन्ति स्म। तस्मिन् राजगृहे लघुकुमारवाहनयोग्यं मेषयूथमस्ति।

Or / नाईबा / अथवा

अथ एकदा दैवदुर्विपाकात् राजभवनस्य अनेके अश्वाः भृशं दग्धाः। राजा सविषादः राजवैद्यान् आहूय प्रोवाच—भोः प्रोच्यतामेषामश्वानां कश्चिदाहोपशमनोपायः।

(b) भद्र, मम नियोगस्य चर्चा त्वया न कर्तव्या। त्वमेव किं न जानासि यथा तस्याहर्निशं गृहरक्षां करोमि? यतोऽयं चिरान्निर्वृतो ममोपयोगं न जानाति।

Or / नाईबा / अथवा

ततो गर्दभः सकोपमाह—रे दुष्टमते, पापीयांस्त्वं यद्विपत्तौ स्वामिकार्योपेक्षां करोषि। भवतु तावत्, यथा स्वामी जागरिष्यति तन्मया कर्तव्यम्।

(c) तदनेन भोजराजेन भिषग्वरा अपि स्वदेशान्निष्कासिताः। वैद्यशास्त्रमपि अनृतमिति निरस्तम् इति। एतदाकर्ण्य इन्द्रः समीपस्थौ अश्विनीकुमारौ इदमाह—भो! स्ववैद्यौ! कथमनृतं धन्वन्तरीयं शास्त्रम्!

Or / नाईबा / अथवा

राजा तौ अवलोक्य मुखश्रियाऽमानुषादिति बुद्ध्वा तौ बहु मानितवान्। ततः तौ ऊचतुः—“राजन्! न भेतव्यम्। रोगो निर्गतः। किन्तु कुत्रचिद् एकान्ते त्वया भवितव्यम्” इति।

(d) असमप्रदेशस्य नवग्राम-वरदोवा मण्डलस्य आलिपुखुरी-ग्रामे शंकरदेवस्य जन्म अभवत्। तस्य पितुर्नाम कुसुम्बर भूजा, मातुर्नाम च सत्यसन्ध्या। शैशवे एव तस्य माता-पितरौ दिवं गतौ।

Or / नाईबा / अथवा

अङ्गीयानाटकानां मध्ये ‘रुक्मिणी-हरणम्’, ‘पारिजात-हरणम्’, ‘चिह्नयात्रा’ इति एतानि प्रसिद्धानि सन्ति। अनेन प्रकारेण श्रीमन्तशंकरदेवः धर्मप्रचारम् अतिरिच्य साहित्यजगति अपि महदवदानं कृतवान्।

2. Explain the following verses with reference to the context :

5×2=10

প্রসঙ্গ-সঙ্গতি দেখুৱাই তলৰ শ্লোককেইটা ব্যাখ্যা কৰা :

প্রসঙ্গ-সঙ্গতি দেখিয়ে নীচের শ্লোকগুলো ব্যাখ্যা কৰো :

(a) अभिवादनशीलस्य नित्यं वृद्धोपसेविनः।
चत्वारि तस्य वर्द्धन्ते आयुर्विद्या यशो बलम्॥

Or / নাইবা / অথবা

बालो वा यदि वा वृद्धो युवा वा गृहमागतः।
तस्य पूजा विधातव्या सर्वस्याभ्यागतो गुरुः॥

(b) सर्गाणामादिरन्तश्च मध्यं चैवाहमर्जुन।
अध्यात्मविद्या विद्यानां वादः प्रवदतामहम्॥

Or / নাইবা / অথবা

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः।
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम॥

Downloaded from JobAssam.in

3. Elucidate the idea of the following :

4×2=8

তলত দিয়াবোৰৰ ভাব বহলাই লিখা :

নীচে দেওয়া वाक्यগুলোর ভাব বিস্তৃতভাবে লেখো :

(a) आतुरस्य मिषङ्मित्रं किंस्विन्मित्रं मरिष्यतः।

Or / নাইবা / অথবা

धन्यानामुत्तमं दाक्ष्यं धनानामुत्तमं श्रुतम्।

(b) प्रेम-प्रीति-भावविलासिनी।

Or / নাইবা / অথবা

नानारससुधा-मधुस्रोतस्विनी।

4. Answer the following questions :

4×3=12

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নীচৰ প্রশ্নগুলোর উত্তর লেখো :

(a) How did the leader of the monkeys take his revenge on king Chandra?

বান্দৰৰ দলপতিয়ে কেনেদৰে বজা চন্দ্রৰ ওপৰত প্রতিশোধ ল'লে ?

বান্দৰদেৰ দলপতি কিভাবে রাজा चन्द्रर उपरने प्रतिशोध নিয়েছিল ?

(b) From which drama the lesson 'भ्रातृसैहस्तु दुर्लभः' is adopted? Give an introduction of the dramatist.

'भ्रातृसैहस्तु दुर्लभः' নামৰ পাঠটি কোনখন নাটকৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ? নাট্যকাৰজনৰ এটি পৰিচয় দিয়া ।

'भ्रातृसैहस्तु दुर्लभः' নামক পাঠটি কোন নাটক থেকে সংগ্ৰह করা হয়েছে ? नाट्यकारेणर एकटि परिचय दाओ ।

(c) Answer the following questions in Sanskrit :

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ সংস্কৃতত লিখা :

নীচৰ প্রশ্নগুলোর উত্তর সংস্কৃते लेखो :

(i) कालिदासस्य जन्म कुत्र अभवत्?

(ii) मेघदूतकाव्ये कः मेघं दूतरूपेण प्रेषयामास?

(iii) 'अभिज्ञानशाकुन्तलम्' इति नाटके कति अङ्काः सन्ति?

(iv) 'कुमारसम्भव' महाकाव्ये कति सर्गाः सन्ति?

5. (a) Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নীচৰ প্রশ্নগুলোর উত্তর লেখো :

(i) "तेष्वेव त्रिषु तुष्टेषु तपः सर्वं समाप्यते।"

What is meant by 'तेष्वेव' here?

ইয়াত 'तेष्वेव' শব্দটোৰে কি বুজাইছে ?

এখানে 'तेष्वेव' शब्दটিতে কি বুঝিয়েছে ?

(ii) “किमस्माकं पथ्यम्?”

Who asked this question and to whom was it asked?
What is the ‘पथ्यम्’ referred to here?

এই প্রশ্নটি কোনে, কাক সুধিছিল? ইয়াত কি ‘পথ্যম্’ৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে?

এই প্রশ্নটি কে, কাকে জিজ্ঞাসা কৰেছিল? এখানে কি ‘পথ্যম্’-এৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে?

(iii) Derive **any two** of the following words :

তলৰ শব্দবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচের শব্দগুলোর যে কোনো দুটির ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো :

प्राप्तः ; दृश्यताम् ; गृहीत्वा ; वक्तुम्।

(iv) Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো :

विना वेदः विना गीतां विना शास्त्रानि कथाम्।

(v) What did Sankaradeva do to spread his religion?

শংকৰদেৱে তেওঁৰ ধৰ্মপ্ৰচাৰৰ বাবে কি কৰিছিল?

শঙ্করদেव তাঁর ধর্মপ্রচারের জন্য কি কৰেছিলেন?

(b) (i) How many Chapters are there in the ‘मनुस्मृति’?

1

‘मनुस्मृति’त केईटा अध्याय आहे? सुद्ध १२०

‘मनुस्मृति’ते कयटि अध्याय आहे?

(ii) What is the name of the ‘रजक’?

1

‘रजक’जनर नाम कि?

कर्मर पटक

‘रजक’-एर नाम की?

- (iii) Give the Sanskrit equivalent of the word 'मति'. 1
 'मति' शब्दर संस्कृत प्रतिशब्द दिया। बुद्धिः
 'मति' शब्देर संस्कृत प्रतिशब्द दाओ।
- (iv) What is superior to happiness? 1
 सुखतकै उतुतु कऱ ?
 सुखेर थेके उतुतु की ?
- (v) Fill in the blank : 1
 खाली ठाई पूरण कवा :
 शून्याहान पूर्ण करओ :
 _____ विभवस्राविणी।
- (vi) Who is the author of the lesson 'प्रसरतु-सुरभारती'? 1
 'प्रसरतु-सुरभारती' नामर पाठटिब लेखक कोन ? → ॐ सुकुनर्याटिबुअम्मा
 'प्रसरतु-सुरभारती' नामक पाठटिब लेखक के ?
- (vii) 'मालविकाग्निमित्रम्' is a drama. 1
 Write 'Yes' or 'No'.
 'मालविकाग्निमित्रम्' एखन नाटक।
 'हय' ने 'नहय' लिखा।
 'मालविकाग्निमित्रम्' एकटि नाटक।
 'ह्या' अथवा 'ना' लेखओ।
- (viii) How many Cantos are there in the 'रघुवंशम्'? 1
 'रघुवंशम्'त केइटा सर्ग आछे ? १०टा
 'रघुवंशम्' ए कयटि सर्ग आछे ?
- (ix) Write the word opposite in meaning of 'मुक्त'. 1
 'मुक्त' शब्दर विपरीत अर्थ बुजओरा शब्द लिखा। → बद्धः
 'मुक्त' शब्देर विपरीत अर्थ बुबिओ लेखओ।

6. (a) Account for the case-endings in **any two** of the following :

2×2=4

তলৰ যি কোনো দুটাৰ কাৰক-বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচৰ যে কোনো দুটাৰ কাৰক-বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰো :

‘নগই’ in Q. No. 1(a)

[1 নং (a) প্ৰশ্নত]

[1 নং (a) প্ৰশ্নতে]

‘গৃহৰক্ষা’ in Q. No. 1(b)

[1 নং (b) প্ৰশ্নত]

[1 নং (b) প্ৰশ্নতে]

‘স্বদেশাত্ম’ in Q. No. 1(c)

[1 নং (c) প্ৰশ্নত]

[1 নং (c) প্ৰশ্নতে]

‘তস্য’ in Q. No. 2(a)

[2 নং (a) প্ৰশ্নত]

[2 নং (a) প্ৰশ্নতে]

(b) Derive **any two** of the following :

2×2=4

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচৰ যে কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো :

‘প্ৰোবাচ’ in Q. No. 1(a) Or - $\sqrt{\text{বিলা}} + \text{ক্র}$

[1 নং (a) নাইবা প্ৰশ্নত]

[1 নং (a) অথবা প্ৰশ্নতে]

‘জাগৰিষ্মতি’ in Q. No. 1(b) Or $\sqrt{\text{জাগ}} + \text{নিচ্} + \text{ক্র্যতি}$

[1 নং (b) নাইবা প্ৰশ্নত]

[1 নং (b) অথবা প্ৰশ্নতে]

'आगतः' in Q. No. 2(a) Or

[2 नं (a) नाईवा प्रश्नत]

[2 नं (a) अथवा प्रश्नते]

'वर्द्धन्ते' in Q. No. 2(a)

[2 नं (a) प्रश्नत]

[2 नं (a) प्रश्नते]

7. (a) Decline **any two** of the following :

1½×2=3

তলৰ যি কোনো দুটাৰ শব্দৰূপ লিখা :

নীচের যে কোনো দুটির শব্দরূপ লেখো :

✓ 'नदी' in तृतीया singular

नदी

[तृतीया विभक्तिर एकवचनत]

[तृतीया विभक्तिर एकवचने]

✓ 'सप्त' in षष्ठी plural

সপ্ত

[षष्ठी विभक्तिर बहुवचनत]

[षष्ठी विभक्तिर बहुवचने]

'भ्रातृ' in द्वितीया plural

[द्वितीया विभक्तिर बहुवचनत]

[द्वितीया विभक्तिर बहुवचने]

'सम्राज्' in सममी dual

[सममी विभक्तिर द्विवचनत]

[सममी विभक्तिर द्विवचने]

1½×2=3

(b) Conjugate **any two** of the following :

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ধাতুৰূপ লিখা :

নীচের যে কোনো দুটিৰ ধাতুৰূপ লেখো :

√विद् in लङ् अन्

[लङ् विभक्तिर अन्]

[लङ् विभक्तिर अन्]

√पठ् in लोट् आब

[लोट् विभक्तिर आब]

[लोट् विभक्तिर आब]

√कृ in विधिलिङ् (आत्मनेपद) ईय

[विधिलिङ् विभक्तिर (आत्मनेपद) ईय]

[विधिलिङ् विभक्तिर (आत्मनेपद) ईय]

√इ in लृट् स्यतः

[लृट् विभक्तिर स्यतः]

[लृट् विभक्तिर स्यतः]

(c) Name and expound **any two** of the following :

2×2=4

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যাসবাক্য লিখি সমাসৰ নাম লিখা :

নীচের যে কোনো দুটিৰ ব্যাসবাক্য লিখে সমাসের নাম লেখো :

রাজপথঃ ; সূৰ্য্যচন্দ্রমসৌ ; দীৰ্ঘবাহু ; সমহর্তা।

(d) Change the voice in **any one** of the following :

2

তলৰ যি কোনো এটাৰ বাচ্য পৰিৱৰ্তন কৰা :

নীচের যে কোনো একটিৰ বাচ্য পৰিৱৰ্তন কৰো :

(i) शिशुना रुद्यते।

(ii) स मां नगरं नयति।

(iii) तन्मया कर्तव्यम्।

(e) Define and illustrate 'करण कारक'.

'करण कारक'ৰ সংজ্ঞা আৰু উদাহৰণ দিয়া।

'करण कारक'-এৰ সংজ্ঞা এবং উদাহৰণ दाओ।

Or / নাইবা / অথবা

Give examples, in suitable sentences, of **any two** of the following : $1\frac{1}{2} \times 2 = 3$

উপযুক্ত বাক্যত তলৰ যি কোনো দুটাৰ উদাহৰণ দিয়া :

উপযুক্ত বাক্যে নীচের যে কোনো দুটির উদাহরণ दाओ :

(i) अर्ध-शीङ्-स्थासां कर्म

(ii) तादर्थ्यं चतुर्थी

(iii) भूवः प्रभवः

(iv) यत्रश्च निर्धारणम्

(f) Give the resultant forms of **any two** of the following :

$$1 \times 2 = 2$$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ নিষ্পন্ন ৰূপ লিখা :

নীচের যে কোনো দুটির নিষ্পন্ন ৰূপ লেখো :

(i) √कृ + णिच् + लट् ति

(ii) √नम् + णिच् + लट् ति

(iii) √पा + सन् + लट् ति

(iv) √गै + सन् + लट् ति

8. Translate into Sanskrit **any four** of the following sentences :

$$2\frac{1}{2} \times 4 = 10$$

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বাক্য সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰা :

নীচের যে কোনো চারটি বাক্য সংস্কৃতে অনুবাদ করো :

(a) The children are playing in the playground.

ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকে খেলপথাৰত খেলি আছে।

ছেলেমেয়েৰা খেলৰ মাঠে খেলা কৰছে।

(b) Which class do you read in?

তুমি কোন শ্ৰেণীত অধ্যয়ন কৰা ?

তুমি কোন শ্ৰেণীতে অধ্যয়ন কৰো ?

(c) Rama killed Ravana, the king of Lanka.

ৰামে লঙ্কাৰ ৰজা ৰাবণক নিহত কৰিছিল।

ৰাম লঙ্কাৰ ৰাজা ৰাবণকে বধ কৰেছিল।

(d) Nothing can be accomplished without hard work.

পৰিশ্ৰম অবিহনে কোনো কাৰ্য সাধন নহয়।

বিনা পৰিশ্ৰমে কোনো কাৰ্য সাধন কৰা যায় না।

(e) I shall go to Delhi tomorrow.

মই কাইলৈ দিল্লীলৈ যাম।

আমি আগামীকাল দিল্লী যাব।

(f) He is receiving instruction from the preceptor.

তেওঁ আচাৰ্যৰ পৰা উপদেশ গ্ৰহণ কৰি আছে।

সে আচাৰ্যৰ থেকে উপদেশ গ্ৰহণ কৰছে।

Downloaded from JobAssam.in